

Kursplan

för kurs på grundnivå

Förskoledidaktik med inriktning mot språk och kommunikation I

15.0 Högskolepoäng

Early Childhood Education: Focusing Language and Communication I

15.0 ECTS credits

Kurskod: UB08FS
Gäller från: VT 2016
Fastställd: 2015-11-10
Institution: Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen

Ämne: Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt
Fördjupning: G1F - Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd 2015-11-10 av prefekt vid Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen enligt gällande delegation från institutionsstyrelsen.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Antagen till Förskolläraryrket för barnskötare (programkod: LFÖRB). För tillträde till kursen ska studenten ha slutfört på kurser omfattande minst 22,5 hp från termin 1 och 2.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
EXB1	Digital produktion	7.5
EXB2	Plan för fältstudie	1
EXB3	Muntlig och skriftlig presentation	3
EXB4	Deltagande i verkstäder och synopsisskrivande	3.5

Kursens innehåll

Kursen behandlar språkets betydelse för lärande samt lekens roll i barns språkliga utveckling. Fokus ligger på förskoledidaktik och det meningsskapande som sker i mötet mellan barn och material, andra barn och pedagoger. I kursen uppmärksammas språk i vid bemärkelse. Exempelvis diskuteras multimodalitet som teckenskapande i form av kroppsliga och verbala uttryck samt estetiska och semiotiska uttrycksformer som musik, skrift och bild. Förskolan som språklig och kommunikativ miljö behandlas utifrån ett mångfaldsperspektiv, vilket omfattar såväl förskolans samhälleliga uppdrag som flerspråkighet. Språkutveckling tas upp i relation till de fyra språkdomänerna, det vill säga fonologi, semantik, grammatik och pragmatik.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- redogöra för barns språktillägnan och utveckling av symboliskt tänkande samt diskutera lekens betydelse i dessa processer,
- diskutera och reflektera kring begreppet meningsskapande utifrån olika teoretiska perspektiv och i förhållande till språkets betydelse för barns lärande och utveckling,
- använda och relatera teoretiska perspektiv på multimodalitet, flerspråkighet och estetiska kommunikationsprocesser i förskolans verksamhet,
- analysera och diskutera barns produktion och reception av text och tecken,
- säkert och kritiskt använda olika medier såsom barnlitteratur och digitala verktyg i förskolans verksamhet

och beakta digitala miljöers betydelse för denna,
- utifrån olika teoretiska perspektiv analysera och planera för förskolans verksamhet som en språklig och kommunikativ miljö.

Undervisning

Kursens undervisningsformer är seminarier, föreläsningar, verkstäder, fältstudie, enskilda uppgifter, gruppuppgifter.
Specificerade undervisningstillfällen är obligatoriska. Frånvaro ska kompenseras enligt instruktioner i kursbeskrivningen.

Kunskapskontroll och examination

a) Examinationsformer

Kursen examineras på följande vis:

EXB1 Digital produktion 7,5 hp

EXB2 Plan för fältstudie 1 hp

EXB3 Muntlig och skriftlig presentation 3 hp

EXB4 Deltagande i verkstäder och synopsisskrivande 3,5 hp

b) Betygssättning

Betygssättning på EXB1 sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Underkänd, något mer arbete krävs

F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

Betygssättning på EXB2, EXB3, EXB4 sker enligt en tvågradig betygsskala:

G = Godkänd

U = Underkänd

c) Betygskriterier

Kursens betygskriterier anges i kursbeskrivningen.

d) Slutbetyg

För slutbetyg på kursen krävs lägst betyget G respektive E på examinationerna, samt att alla uppgifter i kursen enligt kursbeskrivningen är fullgjorda. Betyget på EXB1 blir även slutbetyg på kursen.

e) Omexamination och underkännande

Student som fått lägst betyget E på examinationsuppgift får inte genomgå förnyad examination för högre betyg. Betyget godkänd kan inte heller ändras till underkänd på studentens begäran.

Student som fått betyget Fx på EXB1 har en gång per examinationstillfälle möjlighet att komplettera sin inlämnade examinationsuppgift inom två veckor efter det att kompletteringsbehovet har meddelats. Därefter, eller om detta inte görs inom angiven tid, skall studenten omexamineras.

Student som fått betyget U, Fx eller F på examinationsuppgift två gånger av en examinator har rätt att anhålla om att en annan examinator utses för att bestämma betyg på examinationsuppgiften. Framställan härom ska göras till ansvarig studierektor.

För varje kurstillfälle ges två examinationstillfällen under aktuell termin. Ett examinationstillfälle erbjuds även den termin eller det år som kurstillfälle saknas. Formerna för detta preciseras i kursbeskrivningen.

Övergångsbestämmelser

När kursplanen är upphävd har studenten rätt att examineras en gång per termin enligt föreliggande kursplan under en avvecklingsperiod på tre terminer.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen. Det gäller bland annat följande kurser:

- UDG08L Förskoledidaktik med inriktning mot språk, 30 hp
- UDG27L Förskoledidaktik med inriktning mot språk, B, 30 hp
- UB500Y Förskoledidaktik med inriktning mot språk och kommunikation, 30 hp
- UB402Y Förskoledidaktik med inriktning mot språk och kommunikation, 22,5 hp

Övrigt

Kursen ingår i ämnet förskoledidaktik i Förskolläraryrket för barnskötare (programkod: LFÖRB).

Kurslitteratur

Berthén, Diana & Eriksson, Inger (2005). Att möjliggöra och bedöma barns skriftspråkstillägnet – ett sociokulturellt perspektiv. *Didaktikens forum*, 3(2), ss. 53-73. (20 s.)

Bjar, Louise & Liberg, Caroline (2010). *Barn utvecklar sitt språk*. 2:a uppl. Lund: Studentlitteratur, ss. 1-144, 215-230. (160 s.)

Bruce, Barbro (2010). Lek och språk. I Riddersporre, Bim & Persson, Sven (red.) *Utbildningsvetenskap för förskolan*. Stockholm: Natur & Kultur, ss. 103-118. (15 s.)

Carlsson, Reidun & Bagga-Gupta, Sangeeta (2006). Verktyg och lådor. En studie om språkfokuserade aktiviteter för minoriteter på förskolearenor. *Nordisk Pedagogik*, 26(3), ss. 193-211. (18 s.)

Dahlberg, Gunilla; Olsson, Liselott Mariett & Theorell, Ebba (2013). Det Magiska Språket – om små barns relationer till språket, läsande och skrivande i en globaliserad värld. I Aasen, Petter & Björck, Eva (red.) *Resultatdialog 2013*. Vetenskapsrådets rapportserie 4:2013, ss. 59-71. (12 s.)

Elm Fristorp, Annika & Lindstrand, Fredrik (2012). *Design för lärande i förskolan*. Stockholm: Norstedts, ss. 36 - 123. (87 s.)

Fast, Carina (2011). *Att läsa och skriva i förskolan*. Lund: Studentlitteratur. (272 s.)

Forsberg Ahlcróna, Mirella (2012). *Förskolans didaktik och dockan som redskap: Kommunikation och skapande i förskolan*. Lund: Studentlitteratur. (132 s.)

Gillen, Julia & Hall, Nigel (2010). The Emergence of Early Childhood Literacy. I Hall, Nigel, Larson, Joanne & Marsh, Jackie (red.) *Handbook of Early Childhood Literacy*. London: Sage, ss. 3-12. (9 s.)

Jederlund, Ulf (2012). *Musik och språk: ett vidgat perspektiv på barns språkutveckling och lärande*. Stockholm: Liber, ss. 1-73, 157-264. (180 s.)

Kaijser, Lars & Öhlander, Magnus (red.) (2011). *Etnologiskt fältarbete*. Lund: Studentlitteratur, ss. 1-84, 113-173, 265-296. (175 s.)

Klepke, Birgita & Rydell, Susanne (2014). *Skriv populärvetenskapligt*. Stockholm: Liber, ss. 25-34, 64-73. (18 s.)

Kress, Gunther (1997). *Before Writing - rethinking the paths to literacy*. London: Routledge, ss. xiii-xxii, 1-110. (119 s.)

Kultti, Anne (2014). *Flerspråkiga barns villkor i förskolan – lärande av och på ett andra språk*. Stockholm: Liber. (131 s.)

Kjällander, Susanne (2014). *En dator per elev – lärande i en digital skolmiljö*. Lund: Studentlitteratur, ss. 9-36, 109-119. (37 s.)

Lenz Taguchi, Hillevi (2015). Betydelsen av materialitet i barns lärande och subjektskapande: Neomaterialism – en ny transdisciplinär forskningsfåra. I Engdahl, Ingrid & Årlemalm-Hagsér, Eva (2015). *Att bli förskollärare. Mångfacetterad komplexitet*. Stockholm: Liber, ss. 189-192. (4 s.)

Løkken, Gunvor, Haugen, Synnøve & Røthle, Monika (red.) (2008). *Småbarnspedagogik. Fenomenologiska och estetiska förhållningssätt*. Stockholm: Liber, ss. 13-42, 44-63, 96-112, 240-257. (91 s.)

Nikolajeva, Maria (2000). *Bilderbokens pusselbitar*. Lund: Studentlitteratur. (271 s.)

Rhedin, Ulla (2013). Barnet, bilderboken och högläsaren. I Eriksson, Lena, Rhedin, Ulla, & Oscar K (2013).

En fanfar för bilderboken! Stockholm: Alfabet Förlag, ss. 167-183. (17 s.)

Riddersporre, Bim & Söderman, Johan (red.) (2012). *Musikvetenskap för förskolan*. Stockholm: Natur och Kultur. (190 s.)

Riddersporre, Bim & Bruce, Barbro (red.) (2014). *Berättande i förskolan*. Stockholm: Natur och Kultur, ss. 12-197. (185 s.)

Sandvik, Margareth & Spurkland, Marit (2015). *Språkstimulera och dokumentera i den flerspråkiga förskolan*. Lund: Studentlitteratur. (193 s.)

Stern, Daniel (2011). *Ett litet barns dagbok*. Stockholm: Natur & Kultur. (208 s.)

Sundberg, Ulla (2007). En flygande start - barnets första steg mot ett talat språk. I Fagius, Gunnel (red.) *Barn och sång - om rösten, sångerna och vägen dit*. Lund: Studentlitteratur, ss. 25-31. (7 s.)

Härutöver tillkommer urval från litteratur för teorispecifik fördjupning, såsom avhandlingar, vetenskapliga artiklar, akademiska uppsatser, artiklar i tidningar och tidskrifter (ca 200 s.), samt skönlitteratur (ca 300 s.) och barnlitteratur (ca 100 s.).

Referenslitteratur

Skolverket (2010). *Läroplan för förskolan Lpfö 98 [Ny, rev. utg.]*. Stockholm: Skolverket. (Finns som elektronisk resurs)

Skolverket (2012). *Få syn på språket. Ett kommentarmaterial om språk- och kunskapsutveckling i alla skolformer, verksamheter och ämnen*. Stockholm: Skolverket. (Finns som elektronisk resurs)

Skolverket (2013). *Flera språk i förskolan – teori och praktik*. Stockholm: Skolverket. (Finns som elektronisk resurs)

Referenslitteratur i övrigt väljs i samråd med kurslärare. (Se referenslista i kursbeskrivningen.)